

invalidă de gradul I și pensia de invaliditate este unica sursă de existență a acesteia.

Conform art. 60 Codul cu privire la locuințe, chiriașul este obligat să plătească la timp chiria și plata pentru serviciile comunale.

Reclamanta consideră că refuzul pârâtului de a contribui la plata pentru serviciile comunale și lipsa îndelungată a acestuia de la locul de trai se datorează nu numai faptului că Topor Petru deseori pleacă peste hotarele țării, dar și din motivul că acesta probabil locuiește cu intervenienta în imobilul din s. Dezghingea r-l Comrat, primită de ultima în moștenire.

Prin prisma art. art. 63 și 94 Codul cu privire la locuințe, cere Toporaș Rodica să-i fie recunoscut lui Topor Petru dreptul pierdut asupra ap. 27 din bd. Mircea cel Bătrân 31/3 mun. Chișinău, radierea vizei de reședință a acestuia de pe adresa indicată și evacuarea pârâtului din apartamentul dat fără acordarea unui alt spațiu locativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 martie 2016, a fost respinsă integral acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, a fost admis apelul declarat de avocatul Iulian Cașu, în interesele lui Rodica Toporaș, casată parțial hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 martie 2016 în partea respingerii capătului de cerere privind recunoașterea pierderii dreptului la spațiul locativ, cu pronunțarea în partea dată a unei noi hotărâri prin care a fost recunoscută pierderea de către Petru Topor a dreptului la spațiu locativ în ap. 27 din bd. Mircea cel Bătrân 31/3 mun. Chișinău. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 12 decembrie 2016 Topor Petru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, deoarece nu a fost înștiințat legal, iar drept urmare nu a avut posibilitatea de a administra probe.

În motivarea recursului a indicat că, imobilul din litigiu se atribuie la fondul de locuințe de stat, în care au fost înscriși cu viză de reședință – Topor Petru, Toporaș Rodica (fiica recurentului) și Topor Maria (actuala soție a recurentului).

Susține că Toporaș Rodica este invalid de gradul I din copilărie cu necesități speciale, care are nevoie de cheltuieli suplimentare. Pentru a putea realiza aceste cheltuieli, recurentul a fost nevoit de a pleca peste hotarele țării. Indică că trimitea bani de peste hotare pentru întreținerea apartamentului și a fiicei sale, iar când revenea în țară era nevoit de a locui la casa soției lui din s. Dezghinjea r-l Comrat, la insistențele lui Toporaș Rodica.

De nenumărate ori Topor Petru cerea fiicei să privatizeze apartamentul, însă ultima făcea crize de nervi, refuza, iar uneori pleca și de acasă. Or, pe marginea argumentelor date recurentul are mai multe probe, însă a fost în imposibilitate de a le administra din cauza că nu a fost înștiințat legal despre examinarea litigiului dat. Recent a aflat că prin hotărâre judecătorească și Topor Maria a fost recunoscută cu dreptul pierdut asupra aceluiași apartament. În circumstanțele create, a înțeles care a fost cauza refuzului intimatei de a privatiza imobilul, deoarece intenționa de a-l privatiza doar pe numele său.

Toporaș Rodica a acționat cu rea-credință, deoarece nu a informat celelalte părți despre litigiile inițiate de dânsa. Deși cunoștea locul aflării recurentului, nu i-a transmis niciodată înștiințările instanței și nu l-a anunțat în vreun mod, deși acesta se

afla în țară de 2 luni.

În circumstanțele date, Topor Petru a fost privat de dreptul la apărare, de a prezenta și administra probe în vederea infirmării pretențiilor invocate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 decembrie 2016 în termen, în cazul în care deși decizia motivată a instanței de apel din 05 octombrie 2016 a fost expediată în adresa părților la 10 noiembrie 2016, dovada de recepționare a acesteia la materialele cauzei lipsește (f.d. 163).

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 al. (3) lit. b) și al. (5) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată. Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

După cum s-a stabilit, Toporaș Rodica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Topor Petru cu privire la recunoașterea dreptului pierdut a acestuia asupra spațiului locativ, radierea vizei de reședință și evacuare fără acordarea unui alt spațiu locativ, motivându-și acțiunea pe faptul că pârâtul a lipsit mai mult de 6 luni din ap. 27 din bd. Mircea cel Bătrân 31/3 mun. Chișinău și invocând temeiul de drept prevăzut de art. 63 și 94 Codul cu privire la locuințe.

Cadrul procesual civil garantează egalitatea părților în drepturile procedurale, care se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Potrivit principiului nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale etc. și să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Și contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-

și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În conformitate cu art. 102 al. (1) și al. (6) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces privitor la locul, data și ora ședinței de judecată. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

Având în vedere că reclamanta-intimat prin cererea de chemare în judecată solicită recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ și radierea vizei de reședință a lui Topor Petru din ap. 27 din bd. Mircea cel Bătrân 31/3 mun. Chișinău, pe motiv că acesta nu mai locuiește în imobilul dat, din motive necunoscute instanțele inferioare, contrar prevederilor art. 102 al. (6) CPC, au transmis înștiințările pârâtului la aceeași adresă, fără însă a întreprinde careva măsuri de înștiințare a lui Topor Petru la locul aflării lui de facto. Or, chiar din conținutul acțiunii reiese că pârâtul Topor Petru posibil ar locui în s. Dezghingea r-l Comrat, în casa pe care ar fi moștenit-o soția acestuia - Topor Maria, intervenientă în pricina dată (f.d.6).

Deși art. 108 al. (1) CPC garantează citarea publică a pârâtului, instanța poate dispune citarea acestuia prin publicitate doar în cazul în care locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul lui.

Colegiul atestă că instanțele au trimis mai multe înștiințări prin scrisoare recomandată pârâtului-recurent pe adresa din mun. Chișinău bd. Mircea cel Bătrân 31/3 ap. 27, însă toate au fost restituite din cauza că acesta este plecat. În final, pricina a fost examinată în lipsa lui Topor Petru, care a aflat despre examinarea cauzei abia după pronunțarea deciziei instanței de apel, legalitatea căreia se contestă prin prezentul recurs.

„Egalitatea armelor”, consfințită și prin art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră ideea potrivit căreia fiecare parte din proces trebuie să aibă șanse egale de a-și prezenta cauza și că nimeni nu trebuie să beneficieze de un avantaj substanțial asupra adevărului său. Părțile trebuie să aibă același acces la consemnări și la celelalte documente ale cauzei, cel puțin atâta vreme cât acestea joacă un rol în formarea opiniei instanței, fiecărei părți trebuie să i se dea posibilitatea să combată argumentele invocate de cealaltă parte.

Or, în caz de încălcare a garanțiilor procedurale instituite pentru părțile în proces, s-ar conferi un caracter formal contradictorialității dezbaterilor și ar crea, în consecință, un dezechilibru al „armelor” procesuale.

În circumstanțele expuse, de vreme ce s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, pricina fiind judecată în absența recurentului-pârât, Colegiul consideră necesar de admite recursul în sensul formulat, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel, deoarece instanța de recurs poate restitui pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a fost constatată încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art.432 alin.(3) lit. d) și f) CPC.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o decizie întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul

civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Topor Petru.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Toporaș Rodica împotriva lui Topor Petru cu privire la recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ, radierea vizei de reședință și evacuare fără acordarea unui alt spațiu locativ, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat